

**Tifovci obljublajo
obrninikom boljše dni**

Novi davčni zakon ne bo "oviral razvoja obrtni" in dal privatnim obrtnikom možnost obstoja.

CLEVELAND, O. — Obrtniki so na splošno do lanskega leta v Jugoslaviji še kar dobro izhajali, menda poleg samih partijskih vrhov, dela zdravnikov in inženirjev najboljše v vsej drželi. To je pripravi oblasti po lanskem govoru Tita v Splitu do ukrepov, ki so obrtnikom vzeli veselje do dela. Davke so jim povišali v sorazmerju z združenimi obrtniški delavnicami po sedemkrat in celo več. Tako se je zgodilo, da je ob koncu leta 1962 vrnilo obrtniška dovoljenja blizu 10,000 dotlej samostojnih obrtnikov vseh vrst. Po pisanju zadnje številke tednika "Time" je bilo v zadnjem času skoraj nemogoče dobiti električarja ali vodnega instalaterja, za popravilo čevljev je bilo treba čakati do en mesec in celo več. V Beogradu so zaprli večino malih domačih pekarn, pecivo v javnih pa ni posebno okusno.

Nejevolja je bila toliko, da je sam Tito v govoru na mladinskem kongresu priznal, da so "vodili proti obrtnikom pravo gonjo in jim naložili posebno visoke davke". Dejal je, da to ne more iti dalje, da je treba položaj popraviti. Pretekli teden je zvezni parlament razpravljal o novem davčnem zakonu, ki ne bo "jemal poguma razvoju obrtni". Glavno glasilo Zveze komunistov Jugoslavije "Borba" je zapisala, da "postopa novi zakon s privatnimi obrtniki kot z dodatno, pa važno gospodarsko vejo, ki spada lepo v sistem socialističnega gospodarstva".

**Kdo ima pravico, da
"prireja" novice?**

WASHINGTON, D.C. — Ko je bila kubanska kriza na vrhuncu, je naša administracija za par dni "zaprla" vse novice, kar je seveda hudo razjezilo časnikarje, posebno tiste, ki simpatizirajo z republikanci. Na administracijo je padlo dosti pikrih opazk, ki je nanje odgovarjal tudi sam Kennedy. Beseda je dala besedo in tako je prišlo na dan, da naša administracija res "prireja" novice, toda le takrat, kadar je to v interesu narodne obrambe in varnosti dežele. To stališče naše administracije je zopet sprožilo val protestov med časnikarji, debata o tem problemu torej še ni končana.

Vendar že dosedanja debata postavlja vprašanje: ako moramo dobiti "prirejene novice", kaj je resnica na njih? Ali je res potrebno, da po tednih in mesecih ugotovimo, da "glavne" in podobne novice sploh niso bile nobene novice?

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma oblačno, dež, popoldne in na noč pomešan s snegom. Hladnejše. Najvišja temperatura 38.

Novi grobovi

John Maricic
Včeraj je umrl na svojem domu na 1124 E. 63 St. 77 let stari John Maricic, doma v vasi Svečaj v okraju Karlovac na Hrvaškem, od koder je prišel sem leta 1905. Bil je dalj časa bolan. Do svoje upokojitve je bil dolga leta zaposlen pri Patton Mfg. Co. Zaprtil je ženo Jelo, roj. Mihalic, preje por. Benich, pastorko s. Mary Ido (pri notrdamkah v Elyriji), hčerke Mary Kost, Heleno Golob in Nancy Maricic (Los Angeles, Calif.) ter 4 vnuke in vnučkinje. Pokojni je bil član Sv. Josipa br. 99 HBZ. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. čas še ni določen.

Tudi Rusi pripravljeni

Po izjavah angleške admiralitete ima Sovjetska zveza 20 ali več atomskih podmornic, od katerih so nekatere oborožene z raketami.

LONDON, Vel. Brit. — Zastopnik angleške admiralitete, ki je običajno dobro poučen o pomorskih silah prijateljskih in nasprotnih držav, je dejal v spodnjem domu, da razpolaga Sovjetska zveza z 20 ali celo več atomskimi podmornicami, od katerih so nekatere opremljene z raketami, sposobnimi ponesti atomske ali vodikove bombe daleč v notranost sovražnih dežel.

Rusi so že nekajkrat trdili, da imajo atomske podmornice, podobne ameriškim in opremljene z raketami, ki naj bi bile podobne ameriškim Polaris. Zahodni pomorski strokovnjaki so vedno izražali o tem precej dvoma, izjava angleške admiralitete kaže, da so prišli v Londonu sedaj do novega zaključka.

Združene države imajo trenutno v sklopu svojih pomorskih sil 9 atomskih podmornic opremljenih s Polaris raketami, v načrtu pa jih je skupno 45. Poleg te vrste atomskih podmornic ima vojna mornarica Združenih držav še tudi atomske podmornice z drugimi nalogami in drugačnim oborožitvijo.

**Se bosta Mao in Hruščev
po vsem tem le seslala?**

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Objava v uradnem glasilu sovjetske vlade Izvestia o sestanku zastopnikov Sovjetije in rdeče Kitajske, na katerem naj bi razpravljali medsebojne spore in nesporazume, je sprožila ugibanje, ali se bosta srečala tudi Mao in Hruščev ali ne.

Doslej še ni bilo nič rečenega ne kdaj bo do sestanka prišlo, ne kdo se ga bo udeležil in ne kje se bo vršil. Govorice iz kroga diplomatov satelitskih držav trdijo, da se bosta Hruščev in Mao najbrže sestala v Hanoju, glavnem mestu Severnega Vietnama, tekom obiska predsednika sovjetske vlade Nikite Hruščeva letošnjo spomlad v Indiji, Kambodži in Sev. Vietnamu.

Sev. Vietnam je menda edina komunistična država, ki se v sporu med Mosko in Peipingom previdno ni postavila na nobeno stran, ampak skuša ohraniti dobre odnose z obema.

**Hruščev odkriva rdečo
politično preteklost**

Za Stalinove zločine naj bi vedela le Malenkov in Berija. — Hruščev je proti "mirnemu sožitju" s kapitalističnim svetom v kulturi.

MOSKVA, ZSSR. — Hruščev se od časa do časa spozabi, da pove marsikaj zanimivega iz nedavne komunistične preteklosti. Tak trenutek je imel, ko je govoril na sestanku vodilnih ruskih kulturnikov v Kremlju. Porabil je to priliko, da je odgovoril na obtožbo znanega ruskega pisatelja Ilje Ehrenberga, ki je v svojih spominih obtožil rusko komunistično "elito", da je vedela za vse Stalinove zločine in da ni imela poguma, da se jim upre ali da jih kritizira.

Hruščev je trdil, da "elita" ni vedela za zločine, on osebno pa da je zanje zvedel šele po Stalinovi smrti. Verjetno sta zanje vedela Beria in Malenkov. Hruščev je ponovil trditev, da je bil Stalin marksist, da pa je "grobo" kršil Leninova načela in zlorabljal oblast.

Stalin je bil, tako je rekel Hruščev, zadnja leta očitno bolan človek, ki je preganjal in sumničlil vse in vsakega. Njegova okolica ga je v njegovih zločinah zadrževala, kolikor je mogla. Ako bi nje ne bilo, bi bil Stalin še bolj norel v znanih aferah "zdravniške zarote" in "umora tovariša Zdanova".

Hruščev se je tudi vmešal v rusko kulturno življenje. Trdil je, da med komunistično in kapitalistično umetnostjo ne more biti nobenega "mirnega sožitja", kajti umetnost je del komunistične ideologije in ta ne pozna miru z vsakim pojavom kapitalizma.

**Anglija ima politične
ležave na Zanzibaru**

LONDON, Vel. Brit. — Zanzibar spada med najmanjše angleške kolonije, pa vendar čakajo tam londonsko vladno sitnost in skrb. London je obljubil otoku neodvisnost in že pripravil vse potrebno za volitve. Pri tem so nastopile težave: otok ima samo 307,000 prebivalcev, toda zato ima pa tudi kar tri stranke, ki se koljejo med seboj.

Korist od tega imajo samo komunisti, ki so napravili iz otoka svojo afriško Kubo. Tja pošiljajo denar, propagandni material in agitatorje, od tam se pa razliva podtalno rovarjenje po vseh afriških državah.

Vse politične težave izvirajo iz sovraštva, ki vlada med domačini in priseljenimi Arabci. Arabci so sicer manj, toda so premočnejši in spretni ne samo v gospodarstvu, ampak tudi v politiki. Ni izključeno, da bo morala Anglija preložiti volitve in tudi premakniti oklice neodvisnosti v negotovo prihodnost.

Preskrba zaposlitve je prva in najtežja naloga

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Kennedy je pozval Kongres, naj pospeši uzakonitev njegovega načrta o znižanju davkov, ker da je to najbolj uspešno sredstvo v boju proti brezposelnosti. Brezposelnost je v preteklem mesecu porasla na 6.1 odstotkov celotne delovne sile dežele ali na 4.9 milijona delovnih ljudi.

Predsednik je opozarjal, da je tolikšno število brezposelnih razmetavanje narodnih sil, ki si

**Bivše francoske afriške
kolonije nadaljujejo
razgovore o sodelovanju**

UGANDUGU, Gor. Volta. — Dvanaest francoskih kolonij in sedaj neodvisnih afriških republik je hitro prišlo do spoznanja, da je vsaka med njimi premajhna, da bi sama zase kaj pomenila. Zato so že pred nekaj meseci sklenile, da najdejo pot do medsebojnega sodelovanja.

Sedaj so se sestale v prestolici Gornje Volte na 4-dnevni sešestanek, ki na njem obravnavajo sledeča vprašanja: kako združiti chorežene sile? Kako pospešiti sodelovanje z Evropsko gospodarsko skupnostjo? Kako izmenjavati tehnično pomoč in organizirati šolstvo na skupni podlagi, kako združiti poštno in brzojavne mreže? Ker se bo v prihodnjem maju vršila v Abešiniji tudi konferenca "na vrhovih" za vse afriške države, bodo na sedanjem sestanku določili tudi skupno taktiko za to konferenco. Francoska vlada naravno podpira vse te težnje, kjer le more, in jih tudi financira.

**Industrija bo zaposlila
le malo novih delavcev**

NEW YORK, N.Y. — The Wallstreet Journal je na hitro roko vprašal 69 velikih podjetij, kako presojajo možnost zaposlitve novih delavcev. Samo 22 podjetij je odgovorilo, da misli na zaposlitev novih delavskih moči, toda le v omejenem obsegu. Večina podjetij računa, da bo tekom leta lahko dvignila proizvodnjo, da pa v ta namen ne bo potrebovala novih delavcev. Pomagala si bo s tem, da bo dala zaposlenim delavcem priliko, da se zaposlijo preko 40 ur na teden.

Edino izjemo delajo jeklarne, ki upajo, da bodo mogle zaposliti nove jeklarje. Toda tajniki lokalnih unijskih podružnic mislijo, da ne bo prišlo mnogo novih delavcev na ta način do kruha. V jeklarski industriji je sedaj zaposlenih 368,000 delavcev. Unije mislijo, da bo njihovo število morda naraslo za 20%, toda zaposlitev ne bo trajna, ampak samo začasna. Potrošniki jekla se namreč ravno sedaj zalagajo z jeklom, da se tako izognejo vsaki nevarnosti pomanjkanja zalog, ako bi v jeklarski industriji prišlo do štrajka.

**Argentinsko sodišče pri-
znalo legalnost Perono-
ve stranke**

BUENOS AIRES, Arg. — Federalno sodišče je priznalo delno politične pravice "Ljudski uniji", ki se v njej zbrani Peronovi prišči.

Sodni odlok je spravil v nevarnost volitve, ki so predvidene za 23. junij. Vojaški krogi ne kažejo namreč nobene volje, da bi dovolili Peronovim pristašem, da bi se udeležili volitev v katerikoli obliki.

**POVODNI SO POGNALE
30,000 LJUDI IZ DOMOV**

Vsled kopnečega snega in deževja narasle vode so pregnale iz njihovih domov v W. Virginiji, Virginiji, Kentuckyu, Tennessee-u in Alabami preko 30,000 ljudi. Doslej je utonilo 12 oseb. Guverner države Kentucky je zaprosil predsednika ZDA, naj proglasi 20 okrajev v državi za po nesreči prizadete.

PARROTTSVILLE, Tenn. — Narasle vode so prinesle nesrečo in stisko istim predelom, kjer so dan preje divjali tornadi. Ti so zahtevali v delih Tennessee-a, Alabame in Mississippija pet mrtvih, večje število ranjenih in na stotisoče gmotne škode. Naraslo vodovje je preplavilo dober del vzhodnega Tennessee-a, kjer je mesto Parrottsville že preje obiskal tornado. Večji del cest, med njimi tudi avtoceste v tem delu države, je nepreložen zaradi poplav. V Alabami je obširna povodenj zlasti v okraju Cullman in predelih severno od njega. Posebno hudo je v Kentuckyu, hribovitih predelih zahodne Virginije in W. Virginije, kjer je mesto Logan že drugi dan brez pitne vode.

V Russellvillu, Ala., je padlo v kratkem okoli pet palcev dežja, v McMinnvillu, Tenn., pa skoraj štiri palce. Tornado se je pojavil tudi v bližini Huntsvillu, kjer je važno središče za vesoljske polete, pa ni napravil večje škode.

Posebno hudo je prizadeta država Kentucky, samo tam je moralo okoli 25,000 ljudi zapustiti svoje domove. Reka Cumberland je narasla za 22 čevljev, posebno prizadeta so mesta Harlan, Cumberland in Hazard. V W. Virginiji je narasla reka Guyandotte za 12 čevljev. Preko tisoč ljudi je moralo zapustiti svoje domove v Loganu, ko jih je reka grozila poplaviti in odnest s seboj.

Guverner Kentuckyja je pozval predsednika Kennedyja, naj proglasi 20 okrajev v državi za po nesreči prizadete, guverner Virginije je isto predložil za 11 okrajev.

Nevarnost še ni minila, ampak preje narašča, ker deževje še ni ponehalo.

**V Seoulu preprečili
atentat na generala
Parka**

SEOUL, J. Kor. — General Park je vodja sedanje vojaške diktature v Južni Koreji in ima kot tak gotovo veliko sovražnikov, med njimi tudi generale, ki jih je njegov režim poslal v pokoj. Nekateri med njimi so pod vodstvom vpokojenega generala Changa organizirali atentat na generala Parka, toda režim je zarpo pravočasno odkril in zarotnike polovil.

Ali je bil v zaroto vmešan tudi kak član vlade, še ni dognano. Vsekakor vlada ni dala o zaroti nobenega svojega poročila. Politični opazovalci mislijo, da ta dogodek ne bo nič vplival na vladin sklep, da razpiše za poletje parlamentarne volitve in potem izroči upravo civilni vladi.

**Naša zunanja trgovina
je bila v januarju
pasivna**

WASHINGTON, D.C. — Prvič po 12 letih je mesečna statistika naše zunanje trgovine ugotovila, da smo v januarju za \$111 milijonov več uvozili kot izvozili. Ta izreden dogodek je posledica pristaniškega štrajka, ki je trajal od 23. decembra do 25. januarja.

Januarski primanjkljaj v zunanji trgovini bo seveda več kot pokrit s prebitki v sledečih mesecih, morda že kar v februarju. Naša zunanja trgovina je namreč stalno aktivna za 3-5 bilijonov dolarjev na leto.

**Avstralsko posredovanje
o Malaziji ni uspelo**

HONG KONG, — Avstralski zunanji minister G. Barwick je poskušal konec tedna pripraviti Filipine in Indonezijo do opustitve nasprotovanja ustanovitve Malazije, nove državne federacije, v kateri bi bili povezani Malaja, Singapur, Sarawak, Brunai in Sev. Borneo. Razgovori so se vršili v Manili.

Predsednik Filipinov Macapagal se ni maral odpovedati zahtevi po Sev. Borneu, zunanji minister Indonezije Subandrio pa je dejal, da je Indonezija pripravljena na "najhuje". Malaja je med tem opozorila 20,000 mladih fantov, da utegnejo biti skoro poklicani v vojaško službo v okviru načrta za okrepitev njenih oboroženih sil vsled groženj od strani Indonezije.

**Letos pride 1,500 angle-
ških dijakov v ZDA na
počitnice**

LONDON, Ang. — pred leti so dijaki na univerzah v Cambridgeu in Oxfordu ustanovili "Kanadski klub", ki je imel za nalogo, da daje angleškim študentom priliko, da gredo v Kanado na počitnice. Tam seveda ne bi postopali, ampak delali v podjetjih. Za to idejo so zagrabile tudi druge univerze in gre sedaj vsako leto več dijakov iz Anglije v Kanado na počitnice.

Sedaj so začeli ustanovljati tudi "Severno-ameriške klube", ki imajo isti namen kot kanadski in ki se tudi hitro širijo. Podpirata jih seveda tudi poslaništvo in konzularna služba ZDA. Za letošnje počitnice se je do sedaj prijavilo kakih 1,500 študentov. Velika večina med njimi hoče ostati v ZDA tri mesece. Za dva meseca bo skušala dobiti delo, tretji mesec si bo ogledovala deželo. Pri prevozu jim bodo letalske družbe šle zelo na roko.

Rusi ponujajo petrolej

ATENE, Gr. — Sovjetska zveza je menda ponudila Grčiji naročila novih ladij v njenih ladjedelnicah, če je ta pripravljena kupiti večje količine ruskega petroleja. Podoben predlog so iz Moskve stavili nedavno že Londonu.

Grške ladjedelnice imajo sorazmerno malo naročil in je za to nevarnost, da bodo morale delo ustaviti ali celo omejiti. Podoben je položaj tudi v ladjedelnicah Velike Britanije.

**Iz Clevelanda
in okolice**

O svetem Gregoriju se tički ženijo — Včeraj je bil sv. Gregor, ko se, kot pravi pesnik, pički ženijo. John Barkovich z 20300 Tracy Ave. je videl včeraj letos prvega robina.

Na boljše ji gre — Mrs. Jerica Penko s 456 E. 143 St. je bila pred časom pol-druhi teden v bolnici, bolna pa je vse od novega leta sem. Sedaj je doma in se ji zdravje počasi obrača na boljše. Želimo ji skorajšnjega popolnega okrevanja!

Visoka leta — Danes obhaja 79-letnico rojstva g. Jože Stepec s 793 E. 154 St. Kljub visoki starosti še vedno redno bere Ameriško Domovino. Čestitamo in mu želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Filme bodo kazali — Srpska bratska pomoč bo v soboto, 16. marca, predvajala v veliki cerkveni dvorani na 1565 E. 36 St. filme o obisku kralja Petra II. v Chicagu, njegovega sina Aleksandra v Libertyvillu in s pogreba kraljice matere Marije v Londonu. Prva predstava bo ob šestih zvečer, druga pa ob osmih.

Zaradi megle zaprti letališči — Včeraj zvečer je na mesto legla megla. Bila je tako gosta, da so morali zapreti Hopkinsovo in Burkovovo letališče.

Nevarnost poplave — Reka Chagrin na vzhodni strani mesta je začela nevarno naraščati in grozi poplavitvi nižje ležeče predele.

Zadušnica — Jutri ob sedmih bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Mary Kirm ob 4. obletnici smrti.

Velik otok

Veliki Manitoulin, otok v jezeru Huron, je po površini skoro enak državi Rhode Island.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — "Pravda", uradno glasilo Komunistične partije ZSSR, je objavila, da so štiri ladje konec tedna odpeljale s Kube večje število sovjetskih vojaških strokovnjakov in svetovalcev, ni pa navedla števila. Zadnja od štirih ladij je zapustila Kubo v nedeljo.

MUENCHEN, Bavar. — G. Bidaul še ni sprejel zahtev bavarskih oblasti za podelitev političnega zatočišča. Sodijo, da bo to skoro storil.

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik McNamara in vojaški in civilni vodniki narodne obrambe so odpotovali v Houston, Tex., in od tam v Seattle, Wash., kjer ima Boeing svoje velike tovarne. Ogleдали si bodo načrte in napredek Dyna-Soar program letalskih sil za polete v vesolje. Trdijo, da ni izključeno, da bo ta program opuščen. Letalstvo je upalo z njim doseči izkušnje za posebne vesoljske love, ki naj bi varovali del vesolja v bližnjem sosedstvu Zemlje pred sovražniki naše dežele.

ELISABETHVILLE, Kongo. — Predsednik Katange M. Combe se je po šestih tednih vrnil domov in bil navdušeno sprejet od domačinov. Bil je na zdravljenju v Evropi.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

88

No. 51 Weds. March 13, 1963

Tito plačuje "preračunano tveganje"

Tito je po svoji vrnitvi iz Rusije imel precej govorov, kjer je razlagal svojim poslušalcem, kaj vse je delal, videl in govoril na svojem oddihu v Sovjetski Rusiji. Od vseh govorov navajamo samo par odlomkov iz govora, ki ga je imel 29. decembra pred delavci tovarne Ivo Lola-Ribar v Železniku pri Beogradu.

"Reči moram, da smo zelo veseli, da je prišlo do našega obiska, kakor so veseli tudi oni. Naše medsebojne odnose bomo razvijali na realistični osnovi, brez pretiranih pričakovanj... Težili bomo za tem, da bi imeli čim boljše prijateljske odnose s Sovjetsko zvezo in vsemi socialističnimi deželami in da bi z njimi čim bolj sodelovali... Ničesar nismo zahtevali od njih. In to je napravilo nanje globok vtis. Vemo, da prispevajo velike žrtve za obrambo, ki se ne tiče samo njih, temveč tudi za obrambo socializma na sploh. Njihove napore v tem pogledu smo v polni meri razumeli in povedali smo jim, da želimo z njimi samo odnose, ki ne bodo posegali v našo neodvisno politiko, ki je skoraj v vseh važnejših vprašanjih podobna njihovim..."

"O tem obisku je bilo mnogo špekulacij. Drži, da smo o marsičem govorili. Hruščev in jaz sva imela tudi razgovore med štirimi očmi. Tako sva tudi drug drugemu povedala, kar nama leži na srcu, vse tisto, kar bi bilo treba storiti, da bi bili naši odnosi pravilni. Sedaj se nekateri sprašujejo, o čem smo se dogovarjali, in pravijo, da bo to že prišlo na dan. V naših razgovorih, ki so bili prežeti z razumevanjem, se nismo dogovarjali o ničemer drugem, razen o tem, da se bomo izogibali vsega, kar nas razdvaja, da ne bomo dopustili preprirov, kakršni so bili, da bomo postopoma preprečevali razne izpade, do katerih bo najbrže prišlo pri nas in pri njih, in da se bomo naposled izogibali stvarim, ki ne bodo po volji ne eni ne drugi strani. Hkrati smo se dogovorili, da stvari, ki niso po volji ne enim ne drugim, ne bomo dramatizirali, marveč da se bomo realistično lotevali njihovega odstranjevanja..."

"Kakor sem rekel, smo se vrnili iz Sovjetske zveze zadovoljni in lahko rečem, da ima naš delavski razred in vse naše ljudstvo v sovjetskih delovnih ljudeh svoje velike prijatelje. Drugače tudi ne more biti, kajti naš cilj je skupen — uresničenje socializma in v končni liniji komunizma. To so naši cilji in ti cilji morajo biti glavna smer naše zunanje politike, posebej v naših odnosih z njimi."

Kar je Tito govoril koncem decembra v Železniku, je moskovska Pravda načelno odobrila v svojem znanem članku od 7. januarja pod naslovom: "Krepimo enotnost socialističnega gibanja v imenu miru in socializma!" Članek je sicer napisan na naslov kitajskih tovarišev, vendar pa o Jugoslaviji pove sledeče:

"Tisti, ki trdi, da so v Jugoslaviji obnovili kapitalizem in da imajo tam vodilne položaje novi buržoazni elementi, preračunano govori nerensko, noče analizirati dejstev in pojavov, marveč jih zamenjuje s ponaredki. skuša izločiti iz vrst borcev za socializem ljudstvo cele države. Komunistična partija Sovjetske zveze odkrito pove, da obstajajo z Zvezo komunistov Jugoslavije še nesoglasja v vrsti ideoloških vprašanj. Toda zblíževanje Jugoslavije z državo, ki gradi socializem, bo nedvomno pripomoglo k hitrejšemu premagovanju nesporazumov v teh vprašanjih. Ali utrjevanje sil socializma ne odgovarja interesom komunističnega gibanja? Brezpogojno — da! Komunistična partija Sovjetske zveze se trudi za združitev, ne pa za razdružitev sil socializma in vseh komunističnih partij."

Jugoslovanski "Komunist" je že 11. januarja prinesel obširen izvleček moskovskega članka in seveda na celi črti odobrava njegovo vsebino.

Kdor pa le težko razume zverženo pisanje in govorjenje komunistov in njihovega časopisa, bo morda lažje razumel sledeči komentar čikaške Prosvete od 4. februarja, ki ga posnemamo v izvilčku:

"Po vrnitvi z obiska v Sovjetski zvezi so jugoslovanski časopisi objavili večje število Titovih izjav. Tako je odgovoril (namreč Tito) tudi onim krogom na Zahodu, ki pravijo, da ima Jugoslavija svoj lasten socializem, socializem drugačne vrste, kot je v državah sovjetskega tabora, in da ta socializem temelji na nacionalistični značilnosti Jugoslavije. Tito je rekel, da je tako tolmačenje zgrešeno in ga jugoslovanski voditelji zavračajo. "Nam niso potrebni taki izrazi simpatij," je naglasil Tito. "Mi hočemo resnično socialistično družbo. Mi hočemo take odnose, ki so v skladu s socialistično državo!"

Mislimo, da je citatov zadosti, saj vsi trdijo samo eno stvar: Moskva in Beograd sta zopet prijatelja. Seveda to prijateljstvo še ni podobno prijateljstvu med Moskvom in njenimi sateliti. Sicer sa po odnosi med močnejšimi sateliti in Moskvom danes že drugačni, kot so bili v dobi stalinizma. Hruščev je prisiljen, da popušča v odnosih do satelitov, na to ga silijo kitajski tovariši. Dokler je bil živ Stalin, je komunistični svet poznal samo enega gospodarja,

danes ima že dva, brez ozira na to, ali sta Moskva in Peiping sprta ali ne. Zato se je tudi tako hitro sprijaznil s Titom.

Tito še ni v sovjetskem taboru, toda vrata so odprta in sedež je pripravljen. Naši državni tajniki od Achesona preko Dullesa in Herterja do Ruska si gornje izjave lahko vtaknejo za klobuk. Nerodno in težko jim bo, ako bodo še hoteli govoriti o preračunanem tveganju in o uspehu politične investicije dveh bilijonov dolarjev v podpiranje Titove "aktivne nevtralnosti". Kdo jim bo še verjel?

BESEDA IZ NARODA

Upokojenci vabijo

Cleveland, O. — Bilo je že več dopisov in vabil na program, ki ga pripravlja klub upokojencev v Euclidu za nedeljo, 17. marca, v Slov. društ. domu na Recher Ave. Ne bom pisala, kaj vse je na sporedu, ker so to storili že drugi, pripomnila bi le, da so te vrste klubov, ki jih ustanavljajo zadnje čase, nekaj zelo koristnega. Lajšajo nam večer življenja in nam napravljajo življenje bolj polno in bolj zanimivo.

Hodimo na seje in prireditve z rojaki in rojakinjami svojih let, vedno se imamo o čem pogovoriti. Okoli nas je vedno dosti bolezn. Prenekateri bi radi prišli na zabave, kot bo nedeljska, posebno naši Slovenci, pa žal zaradi bolezni ne morejo. Zato vabim vse one, ki ste pri zdravju, da pridete v nedeljo popoldne v SDD na Recher Ave. k res lepemu programu.

Prijazno vabi odbor,
Jennie Hrvatin

Promocija in jubilej v Berkeleyu

El Cerrito, Calif. — Na tukajšnji kalifornijski univerzi v Berkeleyu je z odličnim uspehom promoviral za doktorja zgodovine (Ph.D.) gospa Elizabeta Gleason, rojena Gregorič, soproga dr. J. Gleason, profesorja na U.S.F. (univerza v San Francisco). Nova profesorica je hčerka pok. dr. Danila Gregoriča in gospe Zore Gregorič iz Beograda. Promoviranka bo poučevala v jeseni na S.F. State College kot asistentka profesorice zgodovine (renesanca). — Iskrene čestitke in mnogo uspehov!

Skoro istočasno z omenjeno promocijo vnukinja Elizabete je slavil njen ded g. dr. Florijan Cvetko Gregorič svojo osemdesetletnico. Po zaslugi njegove gospe Eme posnema pisec teh vrstic nekoliko podatkov iz njegovega življenjepisa iz l. 1955. Jubilant je bil rojen v Kostanjevici na Dolenjskem 18. februarja 1883. Osnovno in srednjo šolo je obiskoval v Trstu, kjer je živel njegov stari oče. Z odliko je dovršil študije prava v Graecu in Avstriji. L. 1905 je nastopil službo pri finančni direkciji v Trstu. Poročil se je l. 1908 z Emo Gorjup-ovo, hčerko g. Ivana Gorjupa iz Trsta, veleposestnika, predsednika kme-

tijske družbe in političnega društva "Edinost" itd. Zakonca sta torej slavila l. 1958 zlato poroko. Ob tej priliki naj bo omenjeno, da je g. Ema kljub 75 letom zelo agilna na umetniškem polju. Na lanskim umetniški razstavi v Berkeleyu je zaslovela kot izvrstna portretistka.

Naš jubilant je bil leta 1912 poklican v finančno ministrstvo na Dunaj, kjer je hitro napredoval in l. 1918 dosegel čin finančnega svetnika. Po razpadu Avstrije je konec istega leta stopil v državno službo v Jugoslaviji. Najprej je bil imenovan za inspektorja ministrstva za finance in leta 1921 je postal načelnik prvega razreda v ministrstvu za socialno politiko. Naslednje leto se je odrekel državni službi in postal tajnik, pozneje generalni tajnik Centralne zveze vseh industrijskih zvez kraljevine Jugoslavije v Beogradu, v katerih so bila vključena vsa industrijska podjetja.

Neutrudno je zastopal interese jug. industrije pri vladi v Beogradu, pri trgovskih pogajanjih Jugoslavije z drugimi državami in pred Mednarodnim uradom za delo — International Bureau of Labor v Ženevi (Švici). Priobčil je mnogo člankov v razne jug. in inozemske časopise in revije. Kot priznanje za njegove posebne zasluge je bil izvoljen za člana Uprave ali Nadzornega sveta v 14 največjih akcijskih zdruzbah v Jugoslaviji.

Ko so Nemci in Italijani okupirali Jugoslavijo, je dr. Gregorič ostal še nekaj časa v Beogradu kot finančni advokat. Leta 1944 je bil primoran odpotovati z ženo na Dunaj, kjer so mu operirali levo oko in desno zdravili na univerzitetni kliniki. Ko so se Rusi v začetku 1945 leta približevali Dunaju, sta se z go. Emo umaknila v Zapadno Nemčijo in od tam se je preselila z njo in snaho go. Zoro ter njeno hčerko Elizabeto — sedaj profesorico — in njenim sinom Gregorjem — zdaj akademikom na Harvard univerzi — v Združene države Amerike.

Odličnemu in zaslužnemu jubilantu iskrene čestitke in najboljša voščila.

T. R.

Podr. št. 6 SMZ

Cleveland, O. — Pri Slov. moški zvezi se prebujajo novo življenje. Glavni odbor je izdelal veliko novih, lepih načrtov in upa, da jih bo tudi izpeljal, če

bo dobil za nje dovolj podpore in pomoči pri članstvu. Pridobiti moramo več novih članov. Ni vzroka, zakaj bi jih ne mogli. Mesečni prispevki so končno tako majhni, da v tem res ne more biti vzroka, da bi kdo ne postal član. Zveza plača ob smrti člana \$100 za pogrebne stroške, podružnica pa venec in poskrbi za avto in tudi za nosilce krste, če je potrebna.

Kdor torej še ni prekorajčil 55 let, naj se kar prijavi in postane član SMZ. Za pristop ni potrebna nobena zdravniška preiskava. Člani v starosti od 16 do 45 let se lahko zavarujejo za 200 dolarjev, pri čemer znaša njihov mesečni asessment za zvezo 65c.

Slov. moška zveza nudi, kot vidite, lepo priložnost za pristop vsem, ki žele biti člani slovenskih organizacij. Odzovite se njenemu vabilu in gotovo se ne boste zaradi tega kesali.

Za vse informacije se obrnite na glavnega tajnika Johna Jadrnicha, tel. IV 1-3345. On vam bo svetoval, katera podružnica bi bila za vas najbolj ugodna.

Glavni odbor je sklenil, da bo Slov. moška zveza priredila 4. julija na prostorih Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ na White Rd. velik piknik. Ze se vabimo nanj vse člane, pa tudi vse prijatelje SMZ in druge rojake. Ta piknik naj bo poln uspeh in naj pokaže, da smo Slovenci še trdni in vneti za svoje organizacije.

Smrt ne pozna počitnic, pobira naše člane in jih pošilja v večnost. V kratkem je obiskala kar tri naše člane: poznane rojake Louisa Hrovata, Ernesta Anžurja in Johna Vidmarja. Sorodnikom pokojnih sožalje v imenu Podružnice št. 5. Ohranili jih bomo v lepem spominu.

Joseph Ponikvar

Rojakom iz fare št. Vid pri Slični na Dolenjskem

CLEVELAND, O. — Naša domača fara je ena največjih v vsej ljubljanski nadškofiji. Krasi jo lepo število cerkvic, ki po zdraviljavo vsakogar z dolenjskih gričev. Z njimi imajo doma sedaj mnogo skrbi, ker so potrebne popravila. Posebno cerkev sv. Roka je nujno potrebna obnove. Njen zvonik je že dotrajal, treba ga je popraviti, toda sredstev za to ni.

Pred dobrimi 300 leti je vsa župnija zgradila sv. Roku močno cerkev v zahvalo, da je prenehala strašna "črna smrt", ki je pobrala okoli 2,000 faranov. Dolgo časa je bila ta cerkev znamenita božja pot. V največjih časih vera v sv. Roka peša, z njo pa tudi cerkev sama. Župnik in farani se obračajo na naš v Združenih državah in v Kanadi, da bi pomagali s svojimi darovi cerkev sv. Roka ohraniti in obnoviti razpadajoči zvonik.

Kdor je pripravljen v ta namen kaj prispevati, naj pošlje svoj dar na enega izmed podpi-

sanih. Vsem darovalcem že vnaprej iskrena hvala!

Štefica Smolič, 793 E. 154 St., Cleveland 10, O.

Jože Štepec, 793 E. 154 St., Cleveland 10, O.

Mary Ižanec, 799 E. 157 St., Cleveland 10, O.

Pismo iz Avstralije

Melbourne. — Rad bi vam napisal nekaj novic iz našega toplega Melbournea. Lahko se z marsičem pohvalimo, ker je med nami nekaj res požrtvovalnih rojakov, ki s patrom Bazilijem dosežejo lepe uspehe. Eden med največjimi je naša slovenska šola, katera že drugo leto uspešno deluje. Sedaj se je že razvila v dva razreda, v Melbourneu in St. Albansu. Glavna zasluga gre seveda požrtvovalni učiteljici Anici Srnec, ki šolo tako uspešno vodi. Poleg osnovnega učenja materinega jezika se mali učenci učijo tudi deklaracije, pesmice in še celo igrice. Že pred meseci so nas presenetili z lepo igrico "Mačeha in pastorka". Imajo glavno mesto na odrskih predstavah kot Miklavževanje, proslava škofa A. M. Slomška, materinski dan itd. Še celo na gostovanje gredo v okoliške kraje Melbournea. Tako so v času sv. Miklavža gostovali v Geelongu, kjer so imeli ponovitev igrice "Mačeha in pastorka". Po igrici jih je Miklavž zaslužno obdaroval. O igrici naj bi omenil to, da je bila napisana, da bi jo odrasli igrali mlajšim, pa se je pri nas zgodilo obratno. Že igrice sama je tako lepa in poučna, da je gledalcem tu in tam zastal dih. Pater Bernard Ambrožič so ob tej priliki zapisali: Vseh pet dejanj so podali tako ljubko, da je bilo treba videti in slišati, z besedami se ne da oceniti. In to tudi drži. O tem bi moral kdo drugi kaj

več in lepše pisati, kot je meni uspelo v tem skromnem pismu. Takšnih prireditev s mo Melbournčani veseli in upamo, da nas bodo ljubki igralci še večkrat presenetili s podobnimi programi.

Večkrat se pa naši melbournški Slovenci lepo predstavijo tudi pred avstralsko javnostjo. Seveda gre pri teh ponovna za sluga in hvala patru Baziliju. Ako bi hotel naštevati vse, potem bi moral napisati kaj več kot samo pismo. V novembur smo imeli, kot vsako leto, Evharistični kongres, katerega se po starem običaju udeležijo skoraj vse narodnosti. Tudi Slovenci smo častno zastopani. To dokazuje tukajšnje dnevno časopisje in televizija, ki nas v prvi vrst vedno predstavlja kot vzorni narod s slikovitimi narodnimi nošami. Takšnih pohval smo bili deležni dostikrat, na Moomba paradi, na Melbourne Royal show, International show, Easter show itd.

Ko vam to pišem, se pri nas obhajajo božični prazniki. Okolje je mnogo drugače od domačega, družni nas pa stari božični običaji, katerega še nismo pozabili. V Padua Hall — Baragovem domu — smo imeli na prostem polnočnico. Jaslice, lepo božično petje, pritrkavanje zvonov z lepo pridigo nas združijo z vsem domačim, da človek skoraj pozabi, da je na petem kontinentu. Škoda je v tem, da imamo samo enega našega duhovnika (patra Bazilija), ki pa ima v oskrbi kar tri obsežne države, zato nas je takoj po polnočnici zapustil ter odletel v 500 milj daleč v Adelaide, kjer so ga tudi čakali rojaki. Zato pa imamo Melbournčani samo vsakih štirinajst dni slovensko mašo, kar pa je vse preredko, saj nas je skoraj 5000 samo v mestu Melbourneu.

K. T.

Z raketami je prvi poskušal Amerikanec R. Goddard

Človek, ki je prvi praktično ustvaril zamisel rakete, je Amerikanec, univerzitetni profesor Robert H. Goddard. Toda imel je težave z oblastmi. V državi Massachusetts so mu celo prepovedali poizkuse z "ognjenimi zstrelki". Nikogar ni zanimalo, da je bil Goddard prvi človek, ki je skonstruiral raketo s tekočim gorivom. Samo znani pilot Lindbergh, ki je prvi preletel Atlantik, je verjel Goddardovemu prepričanju, da bi človeku s takšno raketo lahko uspel prodor v vesolje. Lindbergh je s svojim ugledom in s svojo vplivno besedo dosegel, da je milijonar Guggenheim dal Goddardu letno 25 tisoč dolarjev zato, da bi le-ta lahko uresničil svoje "raketne sanje".

Ko je Goddard ta denar dobil, je z ženo, s svakom in tremi pomočniki odpotoval v Roswell v New Mexico, kjer si je uredil majhen laboratorij in tehnično delavnico. V svojem dnevniku je takrat zapisal: "Središče vzhodnega dela New Mexika sem si izbral zaradi tega, ker je najugodnejša pokrajina s primernimi klimatskimi razmerami." Goddard niti slutil ni, da so komaj nekaj več kot 15 let pozneje te ugodnosti spoznali tudi znanstveniki ameriških atomskih raziskovalnih centrov, ki so prav v teh krajih skonstruirali prvo atomsko bombo.

S svojimi sodelavci je v letu 1930 zgradil startno rampo in poizkusno ploščo, na kateri je lahko preizkusil izboljšave na raketnem motorju. Hkrati pa je gradil tudi raketo, ki jo je imenoval "Nell". Odločen dan je napočil 30. decembra 1930. Takrat je bila "Nell" pripravljena na start. Ko je Goddard pritisnil na sprožilec, je "Nell" zbornela v višino in dosegla za takratne čase presenetljivo višino 600 metrov in hitrost 150 km na uro.

Toda ljudje se za ta uspeh ni-

so menili. Vsem se je zdelo delo Goddarda in njegove skupine nekakšno dolgočasno igranje.

Goddard pa ni odnehal, čeprav je bilo njegovo delo dolgočasno, saj je le vsakih šest mesecev lahko poslal raketo na poizkusni polet in še takrat je bil napredek le nezaten.

Goddard pa je s svojimi mislimi že visoko letel: "Morali bi doseči izredne hitrosti," je zapisal, "če bi hoteli, da bi imeli naš poizkusi smisel. Morda bo zvenelo fantastično — vendar sem prepričan, da bodo nekoč raketo uporabili za to, da bo odnesla v vesolje telo, telo, ki bo krožilo okoli Zemlje kakor druga Luna... Če bi hoteli poslati takšno umetno Luno na krožno potovanje okoli Zemlje, potem bi morale rakete ali več povezanih raket doseči 7,9 km v sekundi. Zato se mi zdi, da bi bilo najvažnejše rešiti problem hitrosti."

Pet let pozneje — 31. maja 1935 — se je temu smotru v znatni meri približal. Njegova "Nell" se je dvignila 2,300 m visoko in dosegla hitrost 1,120 km na uro. S tem je prvi v zgodovini motor dvignil letče telo skoraj s hitrostjo zvoka.

Nadaljnje delo mu je preprečila smrt — leta 1943 — je Guggenheim, ki je prej pomagal iznajditelju rakete z motorjem na tekoče gorivo, pisal vladi, ki za te iznajdbe ni kazala posebnega zanimanja: "Očitno je, da so nemški tehniki v veliki meri uporabili Goddardove ideje in da je nemška "V-2" skoraj identična z Goddardovo raketo. Rakete tipa "V-2" so bile torej v naši državi, še preden so jih Nemci sploh začeli konstruirati..."

Motorizacija prevladala

Okoli 85 odstotkov vseh potovanj v Združenih državah je opravljenih v privatnih in javnih motornih vozilih.

Cleveland, O. —

Uradniki Društva Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu se pri-

pravljajo, da bodo postregli svojim gostom z ometami in klobasami prihodnjo nedeljo, dne

17. marca v novi šolski dvorani. Servirali bodo od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne.

James Oliver Curwood:

OGENJ DIVJA

Nekako takšen je bil smisel raporta, ki ga je bil poslal McVane. Carrigan ga je čital, pa ga ni nikoli spravljal v zvezo z imenom Boulain. Reči, ki jih je čul, se tičejo Pierra in njegove črne zastave z medvedom in volkovi. Tako torej: Pierre je — Boulain!

Zaprli je oči in se spomnil tiste dolge zime v Hay River Postu, kjer je iskal poštnega roparja Fancheta. Tam gori je slišal največ zgradb o Pieru, toda nikdo s komer koli je kdaj govoril, ni nikdar videl tistega človeka. Niti vedeli niso, je li mlad ali star, majhen ali velikan. Nekateri so vedeli povedati, da je tako grozno močan, da upogne puščino cev z rokami; drugi so trdili, da je star, tako star, da ne more nikamor več s svojimi ljudmi, ki so prinašali vsako leto zaklade kožuhovalne in jih zamenjavali za druge reči. Nikdo iz krajev ob Yelowknifu in Dog Ribs ni ni upal govoriti o Kichecu Kimowu, Pierru — gospodarju njihovega širnega ozemlja. V prostrani krajini na severu in zapadu Great Slava je on bil uganka, sfinga. Ko je njegova brigada odhajala, ni objavljal, da je navzoč, tako da se ob pogledu na malo brodovje bark in čolnov z zastavo Pierra nikoli ni vedelo, če je on sam tam ali ne. Ali za druge reči se je vedelo...

Namreč, da so najbolj prebrisani, močni in zviti ljudje severa v brigadi Pierra, da imajo oni najbogatejše tovore kožuhovalne in da odnašajo ob povratku v neoskrnjeno tajnost svoje divje krajine največje tovore blaga, ki ga le morejo kupiti. Sedaj je bilo Carriganu jasno, zakaj ga je ime Boulain tako zadelo. Samo enkrat je bil videl črno zastavo z medvedom in volkovi na Boulainovi ladji v Fort Chipewyanu. Na to je popolnoma pozabil, pač pa se je živo spominjal pripovedi in pravičje o skrivnostnem Pierru.

Zopet se je oprl na laketi in si z zanimanjem ogledoval kabino. Nikoli ni čul, da bi med Boulainovci bile tudi ženske. Sedaj pa je videl, da je tako, in prepričal se je, da imajo plemenito kri v žilah. Zgodovina prostranih severnih krajin, ki jo pripovedujejo zaprašeni zvezki in druga dokazila pri Great Company, ga je vedno jako zanimala. Često je mislil, zakaj pozna ostali svet te kraje tako malo in tako malo verjame, če čuje kaj o njih. Ze dolgo prej je bil na kratko opisal v članku življenje v tisti polovici velikega kontinenta, kjer so se skozi dve sto let dogajale žaloigre in borbe za nadvlado ter se razvijali romani, ki ga neje vsako človeško srce. Pripovedoval je o močnih trdnjavah s kamnitim obzidjem, trideset čevljev visokim, o hudih bitkah in o vojnem brodovju, ki je bilo požgano v zamrzlem vodovju Hudsonovega zaliva. Opisal je, kako je prišlo na Sever na tisoče in tisoče najhrabrejših in najmočnejših ljudi iz Francije in Anglije. In kako so prihajali še drugi s kraljevskimi in knežjimi imeni, velika gospoda, ki je bila v tistih severnih divjinah začetek novega plemstva, osnovanega na najdrznejših možeh iz vse dežele. In tiste ljudi davnih dni je on imenoval Gospodarje Severa...

...ljudji, ki so bili res gospodarji smrti in življenja, dokler ni velika družba — Great Company — leta 1870.

odstopila svoje oblasti vladi Dominionu. Ljudje, ki so v svoji oblasti kraljevali in je njihova beseda bila postava; ljudje, ki so bili v svojih trdnjavah močnejši in silnejši kakor kraljica Velike Britanije, so bili res pravi gospodarji Severa.

Carrigan je svoj rokopis zakopal v kovčegu, ker je vedel, da sam ne bi mogel napraviti reda v divji krajini. Severa, ki mu je bil toli drag. Oblast Gospodarjev Severa se je končala. Kakor vladarji brez prestola so živeli v spominih na preteklost. Svojo moč so sedaj preskušali v trgovini in niso niti več mislili na to, da bi se borili proti tekmečem s smodnikom in svincom.

Mesto uničujočih in ubijajočih elementov so zavzeli zviti in prebrisani trgovci, pa udomačeni in naučeni psi. Faktor ni mogel več ubijati ali zapovedovati drugim, da bi ubijali. Močnejša roka je sedaj vodila usodo ljudstev na Severu... Zbor kraljeve severozapadne policije na konju.

Ta misel, namreč misel, da sta se postava in ena najmočnejših sil Severa srečali v tej kabini na ladji, je prišla Carriganu, ko se je še bolj dvigal na blazino. Lotil se ga je močan nemir. Bil je navdušen, bolj kakor takrat, ko je odhajal na lov za Audemardom. Black Roger je bil morilec, surov morilec, zločinec, ki ne bi bil na lov za Audemardom. Black Roger je bil morilec, surov morilec, zločinec, ki ne bi bil na lov za Audemardom. Black Roger je bil morilec, surov morilec, zločinec, ki ne bi bil na lov za Audemardom. Black Roger je bil morilec, surov morilec, zločinec, ki ne bi bil na lov za Audemardom.

Ta odločitev mu je sedaj mučila glavo kakor mehaničen glas dolžnosti. Ni mislil na postavo, ali vest, da ga zakon veže, mu ni dala miru. Ob tej misli je Carrigan začutil, da nekaj izven te moralne dolžnosti dobiva moč nad njim in ga sili, nekaj, kar se pogloblja in krepí in je nevarna osebna reč. Nevarnost je bila njegovo zanimanje, ki ga je začutil za to žensko. To zanimanje je bilo povsem drugačno kakor je predpis, ki bi mu na primer mogel služiti po njegovih skušnjah s Carmino Fanchet. Če bi ju postavil skupaj, bi bila Carmin lepša. Ali on bi si vendar Jeanne Marie-Anne Boulain rad bolj ogledal.

Med opazovanjem kabine, kolikor je je mogel doledati, je dognal, da je vsaj za sedaj izgubil zanimanje za Blacka Audemarda; in bridko se je nasmehnil. Malo prej se je bil vprašal: Zakaj ga je hotela Jeanne Marie-Anne Boulain tako trdovratno ubiti in potem enako skrbno rešiti? Sedaj pa ga je zmotila druga skrb: v kakem sorodstvu ali odnosu je ona s skrivnostnim gospodarjem Severa — Pierrom?

(Dalje prihodnjič.)

Premog profi atomu

Klasična energija se upira vdoru elektrike iz atomskih central — Kdo bo zmagal?

To vprašanje je na dnevnem redu tako rekoč že od leta 1945, saj se je na primer Churchill takoj po vojni zavzemal za velikopotezno zamisel o graditvi jedrskih central. Po prvi atomski konferenci v Ženevi so postavljali natančne roke, zagotavljali so, da bo začela atomska električna energija že leta 1957 tekmovali s tisto iz klasičnih virov. Francoski načrti na primer so določali graditev nove atomske električne centrale vsakih 18 mesecev, najkasneje leta 1965 pa naj bi se začela "odločilna dirka". Zdaj ima ta program dokaj počasnejši tempo, atomski električni start so preložili na leto 1970, nekateri pa že govorijo o veliki zmoti in zatrujejo, češ da je škoda velikih izdatkov — Francozi dajejo za graditev atomskih central poldrugo milijardo novih frankov na leto — in vlaganja sredstev v "obljubo, ki se izmika kot senca".

Strokovnjaki za energetiko ne dajejo radi izjav o upravičenosti velikih investicij v atomske centrale, nadaljuje Duroc, zlasti še, ker so še močno spremenili pojmi in mnenja o klasični energiji. Nekeč so odpirali rudnike z namenom, da bi v njih kopali premog sto let, zdaj so spričo napovedane atomske konkurence povsod povečali proizvodnost, nehali so "šušmariti" v jamah. Hkrati so z novimi napravami v kaloričnih centralah zelo izboljšali proizvodni postopek, tako da daje zdaj premog enake kakovosti dvakrat več električne energije kot leta 1930, za bližnjo prihodnost pa napovedujejo iz-

boljšanje za nadaljnjo tretjino.

Razen tega odkrijejo po svetu več nafte, kot je potrebuje svet glede na naraščajočo potrošnjo. V "energetsko areno" prihaja nov tekmeč — zemeljski plin, ki o njem so-dijo, da bi mogel dati leta 1970 petino vse takrat potrebne energije.

V tekmi na dolgo progo pa je z atomi kot virom energije znatno boljše: do leta 1970 bodo znanstveniki proučili mnogo novih možnosti; atomska industrija omogoča pridobivanje radioaktivnih izotopov, ki jih uporabljajo v medicini, kmetijstvu in industriji; atomske centrale se že uveljavljajo na področjih s prostorsko omejeno porabo električne energije (na Antarktiki oskrbujejo znanstveno - raziskovalne postaje), v bližnji prihodnosti bodo v miniaturi izdelavi uporabne v umetnih satelitih; leta 1980 bo potrebovala Evropa nedvomno dvakrat več električne energije kot zdaj. Ker bodo jezovi hidrocentral dotlej prepregli vse primerne reke v mnogih evropskih deželah, se bo treba dokončno odločiti: premog ali atom.

Tehnični hapedek bo dovolj pocenil jedrsko elektriko, da bi atomske centrale utegnile marsikje postati rentabilne, torej upravičene tudi z gospodarskega stališča glede na ceno elektrike iz premoga. Med premogom in atomom se bo začrtala meja, podobna sedanjki med vodno in kalorično elektriko: čez čas bo atomska energija manj škodljiva kot tista iz klasičnih virov. Skozi dimnike kaloričnih central pride v zrak vsako leto 10 milijonov ton ogljikovega dioksida, tehnično izpopolnjeni proizvodnja elektrike iz atomskih central pa ne bo zastrupljala zraka. Onstran uranskih baterij se že obetajo vodnikove, katerih značilnost

bo predvsem to, da bo mogoče pridobivati elektriko brez radioaktivnosti, ker bodo delale s surovino, ki je imamo največ — z vodo...

Zlata doba plastike

Umetne snovi posegajo v vse industrijske panoge. Avto s plastično karoserijo?

Čeprav so začeli v Italiji uporabljati plastične snovi razmeroma kasneje kot v nekaterih drugih deželah, na primer v ZDA, Japonski, Zaski industrijska dejavnost prav zaradi pomanjkanja naravnih surovin v tej deželi razmahnila tako naglo, da zdaj na splošno govorijo o "zlato dobi plastike".

Plastične snovi so posegle ne le v vrsto industrijskih panog kot nove surovine, ampak tudi neposredno v vsakdanje življenje potrošnikov. Celo mnogo tistega, kar človek nosi vsak dan na sebi, je iz plastičnih snovi, ki so lepe in niti ne predrage. Naravna svila, volna in usnje so pojmi, ki za služijo vse spoštovanje; vendar jih spremljajo visoke cene, ki niso dostopne povprečnemu potrošniku.

Čedalje več gospodinj sanja o "plastični" kuhinji, ki je praktična, ker je predmete, prevlečene s tako imenovanim ultrapasom in z drugimi plastičnimi snovmi, lahko ohraniti čiste, ker ne gorijo in ker so trpežni. Vsa gospodinjska posoda in oprema razen jedilnega pribora in krožnikov je v glavnem plastična, ker umivalniki, kanglice in druga posoda na primer iz "monplena" (iz d e l e k "Montecatinija") prenesejo visoko temperaturo in se ne lomijo.

Iz žimnic in blazin izginja stara, dobra in topla volna. "Nismo več v kameni dobi," ponavlja reklama v televizijskih oddajah. "Poslej bomo spali na blazinah iz penaste

gume..."

Plastika je posegla tudi v svet otroških sanj in igre, razveselila je mnoge, ki lahko dajo za igrarč le kakih sto lir. Kupujejo plastične avtomobilčke in letala, lutke, vozčke in posodo — vse iz plastike, ki ni draga.

Avtomobilisti nestrpnost pričakujejo dan, ko bodo prišli s tekočih trakov prvi avtomobili s plastično karoserijo, ki jo obljublja že več tovarn. Italijani zatrjujejo, da imajo vso pravico prvi čutiti blagodejnost plastične karoserije, ker so se, kakor pravijo, dokončno naveličali plačevati ravnanje in likanje pločevine v mehaničnih delavnicah. Kot temperamentni in hkrati ne-disciplinirani vozniki imajo na svojih ali puščajo na tujih avtomobilih otipljive sledove objestnosti in premajhne pazljivosti, ki bo imela po zaslugi plastičnih snovi na avtomobilih manj neprijetne in tudi manj drage posledice.

Prosvetne oblasti preudarjajo, ali bi mogle plastične snovi vsaj ponekod ublažiti pomanjkanje gradiva za prepotrebne učilnice. V Liguriji so napravili iz plastične snovi 20 metrov dolgo konico cerkvenega stolpa... Skratka — čeprav nekoliko pozneje kot druge industrijske razvite dežele, je Italija zdaj prišla v "zlato dobo" plastičnih snovi.

Kar bo na davkih popustila federacija, utegnjo pobrati države

WASHINGTON, D.C. — Danes še nič ne vemo, ali bo Kongres pristal na Kennedyjev predlog o znižanju davkov, toda vsako veselje bi bilo prezgodno še iz posebnega razloga. Iz mnogih držav, ki so v finančnih stiskah, prihajajo glasovi, da bodo porabile priliko in za toliko zvišale svoje davke, kolikor bodo znašali popusti na federalnih. Tudi marsikatera mestna in občinska uprava ima iste tihe želje.

Guvernerji so o tem govorili že lansko poletje, ko so se zbrali na knferenci v Harrisburgu, Pa. Ze takrat je okoli 20 guvernerjev tožilo, da bodo morale njihove države zvišati davke. Med njimi je bil tudi DiSalle iz države Ohio, ki pa ni bil več izvoljen. Njegov naslednik Rhodes noče slišati o novih davkih. Rajše omejuje izdatke, pa žal pri napačnih postavkah.

Preveč in preslabih diplomatov!

WASHINGTON, D.C. — Neki nedavno upokojeni ameriški poslanik je zapisal v "Foreign Service Journal", da "bi večina naših sto poslaništev bila še enkrat bolj učinkovita s polovico manj ljudmi". Po njegovem mnenju velja isto tudi za samo Državno tajništvo.

Neki drugi upokojeni visoki uradnik Državnega tajništva je zapisal v istem listu: "Danes imamo verjetno mi največje najboljše plačano tretjevrstno zunanjo službo na svetu!"

Ženske dobijo delo

Delo za žensko
Delo dobi ženska za malo gospodinjstvo in pomoč v trgovini. Dobi hrano in stanovanje in plačo po dogovoru. Lahko stanuje tudi zunaj. Vprašajte na 4735 Payne, zgoraj. —(52)

Moški dobijo delo

Moški dobi delo
Pod 55 let star, ki se razume na stroje in jih lahko pripravi za dela, v mali tovarni. Pišite na Box 234, American Home Publishing Co. 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio. (52)

Moški dobijo delo

Moški za vzdrževanje naprav in popravil, pršilci in delavci za splošna del dobe zaposlitev pri začasni likvidaciji zaloge. Javite se pri straži ob vratih ob devetih dop.

Enamel Products Co.

341 Eddy Rd. at Taft Ave. Cleveland, O.

GL 1-1313

MALI OGLASI

Naprodaj
Grocerija in mesnica, licenca za pivo in vino. Se prodaja zaradi bolezni v družini. Dajte ponudbo. KE 1-0375 po 6. uri popoldne. (x)

Za vestno in hitro barvanje in papiranje hiš se obrnite na slovensko podjetje

TONY KRISTAVNIK
PAINTING & DECORATING
HE 1-0965 ali UT 1-4234

Naprodaj
Velika, 9-sobna, enodružinska hiša na Grovewood Ave. Moderna kuhinja in kopalnica. Se lahko prenaredi v dvodružinsko. \$15,100. KE 1-8784. (51)

V najem se odda
stanovanje, zgoraj, stiri velike sobe, kopalnica, posebna kurjava, kuhinja, vse pritlikline. Kličite EX 1-5767. (53)

Izvršujem vsakovrstna hišna popravila. Cene zmerne. Delo zajamčeno Kličite LI 1-4337 od 6. ure zv. —(51)

Sobe v najem
Oddamo 5 sob zgoraj. Oddrasli imajo prednost. Na 18608 Neff Rd. (53)

Gostilna D1-D2 — kosilo
Dolgo obstoječa gostilna blizu tovarnen (Fisher Body), dober promet, se prodaja poceni zaradi smrti. Financiranje, lahki pogoji.

MIHALIC CO. Brokers
661-1444 641-9602 (53)

Naprodaj
Električni štedilnik v dobrem stanju, znamka Frigidaire Imperial, z dvema pečicama; avtomatični grelec (brain), globinski kuhinjski; se lahko spremeni na štiri kuhinjske, veliko prostora za shrambo, popolna avtomatska kontrola. 326 E. 210 St. KE 1-3814. (53)

Naprodaj 4-družinska
1415 E. 53 St., predeljena klet, porč spredaj in zadaj. Stanovanja oddana samo dvojicam. Kličite lastnika 361-8224.

V najem
Lepo sobo spodaj oddamo v prijazni okolici Collinwooda. Lahko si tudi kuha in pere. Kličite po 4. uri 531-5667. —(53)

Stanovanje oddajo
Na novo dekorirane 4 sobe in kopalnico na 76. cesti oddajo mlademu zakonskemu paru. Tel. WH 4-2360. (54)

Stanovanje oddamo
Oddamo stanovanje štirih sob in kopalnice na 978 E. 78 St., zgoraj, starejšemu zakonskemu paru. HE 1-5530. —(11, 13 mar.)

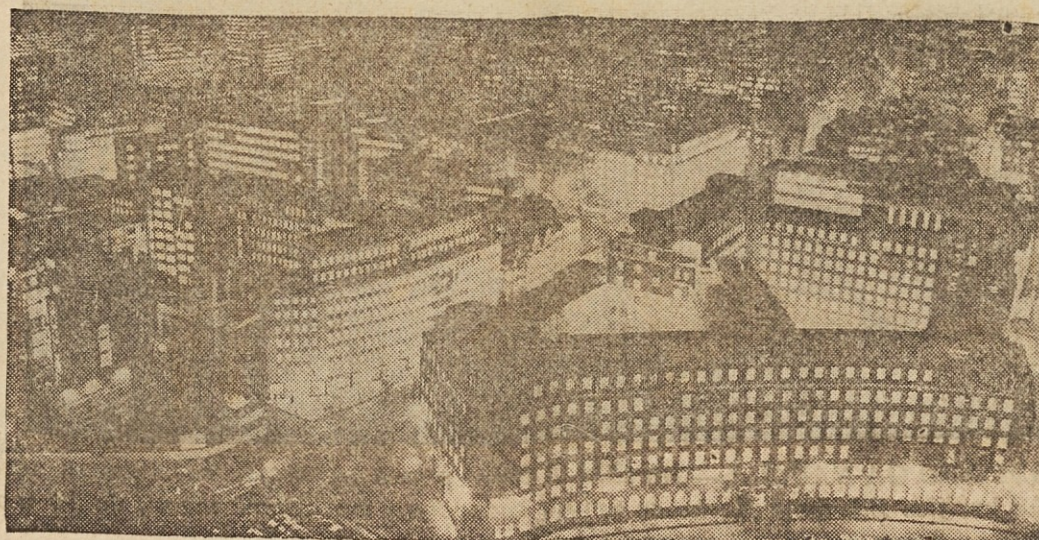
Stanovanje oddajo
Na 6026 St. Clair Ave. oddajo 4-sobno stanovanje s kopalnico. Kličite IV 1-4888. (MWFX)

Moški dobijo delo

Moški dobi delo
Pod 55 let star, ki se razume na stroje in jih lahko pripravi za dela, v mali tovarni. Pišite na Box 234, American Home Publishing Co. 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio. (52)

SVOJEVRSTNA UMETNOST — Italijanski kipar Sergio Lanzavecchio se je posvetil nalogi spreminjati raznovrstne kose starega železa v umetnostne stvaritve. Na sliki vidimo "sončnega boga", ki mu lase nadomešča veriga. Amerikanka Arlene Avril na sliki občuduje Sergijevo umetnost.

V BLESKU LUČI — Slika kaže središče Londona, glavnega mesta Vel. Britanije, ponoči.

JULIUS ZEYER:

ANDREJ ČERNIŠEV

★ ★ ★

Solze so ji začele teči iz oči, ubranila je dete proti surovežem in ga je pritisnila na srce. Nato je ukazala starše deteta, Ano in njenega moža, zapreti, in zjutraj se je Elizabeta dala razglasiti za neomejeno vladarico države. Ivana in njegove starše je poslala v ječo, v pregnanstvo v najbolj pusti del države. Pred Aninim odhodom je bilo tej še dovoljeno izreči kako prošnjo in obljubljeni ji je bilo, da se bo ta tudi izpolnila. "Edino prošnjo imam", je odgovorila Ana, "da bi imela kot tovarišico zvesto prijateljico Heleno Omiljansko, seveda če mi hoče slediti v senco ječe." Plemenita Helena se ni niti za hip obotavljala deliti žalostno usodo s knežnjo, katere prijateljstvo je uživala za časa njene sreče. Odpeljali so jih v Rigo in pozneje v Oranienburg, kjer je pravi dedič ruske krone še sedaj v ječi in čaka rešitelja, katerega mu pravični Bog gotovo pošlje vkljub vsemu neprestanemu trudu carice Elizabete, da bi spravila v pozabljenje ne samo pričnočnost, ampak tudi ime nesrečnega Ivana. Saj je s posebnim zakonom prepovedala samo izgovarjanje tega imena in kdor hrani pri sebi ta denar, ki ga je dala skovati cesarica Ana, se kaznuje s smrtjo! Oh, ti znak potlačene pravice! je vzkliknil tujec, "leti v širni svet in oznanjaj ta vnebovpijoči greh!" Po teh besedah je zalučil zlati denar visoko v zrak z vso silo v boju okrepljene roke. Kakor zvezda je zamigljaval v svetlem zraku poletne noči in je padel nekje daleč pod skalo v senco temnih dreves, ki so v tem trenutku zabučala kakor s preroškim glasom. — Nato je odpeljal opat svojega gosta v hišo, jaz pa, skoro uničen od vsega, kar sta se med seboj pogovarjala, sem ostal tu dolgo časa sklonjen v temnem kotu.

Mir moje duše se je razpršil. Zdelo se mi je, da je roka onega moža odgrnila zaveso, ki me je ločila od sveta, polnega žalosti in bojev, grehov in trpljenja! Ali ni imel tujec prav, ko je imenoval naše življenje sebično? Ali ni bil to sam prst božji, ki se me je v temi dotaknil, ali roka angelja, ki me je klical, naj nastopim mučeniško pot za pra-

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

OAK PARK — 7 large rooms. Low 20's. 4 bedrooms, liv. rm., Sep. dining rm. Modern kitchen and bath. Gar., side drive. Near all schools and trans. By owner. — 383-2205. (51)

GLENVIEW — Vic. Central Rd. & Milwaukee Av. 5 Rm. Ranch. By owner. Gas ht. 2 bdrm. Mod. kit. New w/w cptg. New wshr-dryer, s. s. At. gar. Loop trans. at cor. rear pch. Furniture optional. Extras. 604 Meadow Dr. PA 4-8365. (51)

BUSINESS OPPORTUNITY

SHOE STORE — BY OWNER
Completely equipped. Fixtures, air cond. Reasonable rent. S. W. side. No inventory to buy. Sunday, RE 1-3814; Weekdays, ED 1-9582. (50)

DOGS FOR SALE

POMERANIAN MALE — TRICK DOG

\$150 AKC. — Private owner. — Ph. 392-0173, Mount Prospect. (51)

vico in resnico? Ali pa je bilo vse to le sleparija hudobnega duha, ki me je hotel odvrniti od prave božje poti? Neprenehoma sem se nahajal v grozni razburjenosti, niti za hip nisem imel več miru, nobena molitev mi ni uspela, če sem se zatekel v gozd, so me zasledovale tja prikazni, meglene postave so mi kimala v mraku za drevesi, iz jezerskih vod so se prikazale druge, ki so lomile z rokami, in če sem zatisnil oči, sem videl dete angeljske krasote, ki me je gledalo z rosnimi očmi. Nekoč, ko sem taval po gozdu, sem zagledal v mahu nekaj bliščečega, in ko sem se približal, sem spoznal denar, ki ga je bil tujec zalučil s samostanske altane. Od tega trenutka sem se smatral za izvoljenega rešitelja carja Ivana, in v razburjenosti sem pokleknil v gozdnem mraku in sem obljubil Bogu, da posvetim vse svoje življenje, da popravim, kar so drugi zagrešili. Toda gospod moj! sem klical, daj mi znamenje, da sprejmeš mojo žrtev, o, pošlji enega izmed svojih angeljev, če sem vreden te milosti!

Ta molitev se mi je še tresla na ustnicah, ko sem zagledal skozi drenove veje na jasni gladini jezera velik čoln. Spreddaj je stala visoka postava, odeta v žalujočo obleko z vihrajočimi, črnim pajčolanom in z vihrajočimi, kakor zlato svetlimi lasmi, bila je ljubka kakor angelj, za katerega poslanstvo sem ravnokar prosil in skraja sem mislil, da je res. Toda čoln je pristal k bregu in kmalu sem spoznal, da so bili v njem umrjoči ljudje; prišli so k meni in ženska v žalni obleki me je vprašala za pot v samostan. Peljal sem jo, čudno razburjen, po stopnicah v skalo vklesanih, čutil sem, da se njih pojav, čeprav so umrjoči, vendar nekako sklada z mojo vročo molitvijo, nisem se motil; ženska v žalni obleki je prosila za zaslisanje pri opatu. Peljal sem jo v samostansko govorilnico in medtem, ko sem ji poln spoštovanja ponudil sedež, je vstopil opat. Globoko se mu je priklonila in je podala resnemu

V blag spomin
OB PRVI OBLETNICI SMRTI
NAŠE PRELJUBLJENE MATERE
IN STARE MAME

Margaret Marolt

ki so za vedno zatisnili svoje mile oči
13. marca 1962. leta.

Minulo je že leto dni,
odkar ste nas zapustili Vi.
Kako samotno je pri nas,
odkar ne sliši se Vaš glas.

Blag spomin na Vas je dragi,
bo živel v nas do konca dni.
Pri Bogu Vaša duša biva
in proste za nas milosti.

Ostali žalujoči:

JOHN, STANLEY, RUDOLPH
in ALBERT, sinovi;
vnuki in vnukinje
ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, O., 13. marca 1963.

starčku pismo.

"Helena Dimitrevna Omiljanska sem", mu je rekla, jaz pa, ko sem zaslísal to ime, ki ga je tujec s takim navdušenjem izgovoril, ime te zveste, plemenite prijateljice nesrečne velike knežnje Ane, sem ostal kakor pribit na svojem mestu. Glej, to je angelj, ki mi ga je Bog poslal!

"Zaslišana sem bila pri njenem veličanstvu v Petrogradu", je nadaljevala Helena Omiljanska, "da bi prosila za neko ubogo prijateljico, ki je bila nesrečna, da je padla v nemilost pri njenem veličanstvu in ki vsled tega začasno živi s svojo rodbino v ujetništvu — za njeno ime ne gre. Njeno veličanstvo, ki noče, da bi moja prijateljica in njeni otroci trpeli dušno pogubo, je slišala mojo prošnjo in zapoveduje s tem pismom, da mora moja prijateljica dobiti to-

lažbo svete cerkve in njeni otroci pouk o Bogu, in njeno veličanstvo torej ukazuje, naj gre iz vašega samostana eden izmed bratov za spovednika moji prijateljici in za učitelja veronauka njenih otrok. Njeno veličanstvo si je izvolilo ta samostan zato, ker ji je znana svetost življenja, ki ga živite tu, in polaga vam, oče, v roko nalogo, da izberete moža, za to sveto opravilo sposobnega, moža preprostega srca in pobožnih misli, ki se za posvetne zadeve prav nič ne briga."

Opat je prebral pismo, ki mu ga je bila dala in je spoštljivo poljubil cesaričin podpis.

"Brat Jefrem tukaj", je rekel opat in je pokazal name, "je mož, kakršnega si želi njeno veličanstvo za duhovnega svetovalca vaše prijateljice in bo gotovo z veseljem sprejel nalogo, s kate-

ro mu je dano postati koristen." Njegovo dobrotljivo oko je vprašujoče počivalo na meni. Helena Omiljanska je čakala na moj odgovor; od ginjenosti nisem mogel dolgo časa spregovoriti niti besedice; kaj ni bilo sedaj že očitno, da me je samo nebo izvolilo za orodje k veliki činu? Pokleknil sem preprosto pred opata in sem prosil njegovega blagoslova za tako sveto nalogo. Položil mi je blagoslovajočo roko na glavo in mi je dal poljubiti safirovi križ, ki mu je visel na vratu...

Helena Omiljanska se je vrnila še tisti dan v Petrograd, kamor sem ji drugi dan sledil; zelo ganljivo se je ločila od svojega soproga, pri katerem se je ravnokar dalje časa mudila, zakaj ta plemenita žena je razdelila svoje življenje med njega in med drago prijateljico. Šla sva

na pot nevedoč, kam greva, zakaj cesarica ni hotela, da bi kdo z gotovostjo vedel, kje ima Ivana zaprtega, menjavala je torej neprenehoma mesto njegovega ujetništva, in med tem časom, ko se je Helena mudila pri svojem soprogu, so Ivana zopet prepeljali, ne da bi Helena vedela, kam, ker ji ni bilo dovoljeno dopisovati si s prijateljico. V vsakem kraju, kamor sva prišla, sva dobila gotov ukaz, kam morava iti naprej, dokler naju niso slednjič pripeljali pod vojaškim varstvom, kakor bi bila kaka ujetnika, v majhno prijazno mesto, ki se je že oddaleč

smehljalo prišlecom s svojim zlatim križem in z rožnatimi in belimi hišicami, katere so obrobile tihe, s travo porastle ulice... to so bile Hilmohore, cilj najinega pota.

Srečna sva bila, da sva se mogla odpočiti po utrudljivem potovanju, tem bolj, ker je Helena Omiljanska vzela s seboj svojo malo hčerko Agrafeno, ker se ni mogla ločiti od tega draga deteta.

(Dalje prihodnjik.)

— Od povprečno vsakih treh osebnih avtomobilov je radio v dveh.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

A. GRDINA & SONS, INC.

FUNERAL DIRECTORS — FURNITURE DEALERS

Pogrebni zavod:
17002 Lake Shore Blvd.
KEnmore 1-6300

Pogrebni zavod:
1053 E. 62nd Street
HEnderson 1-2088

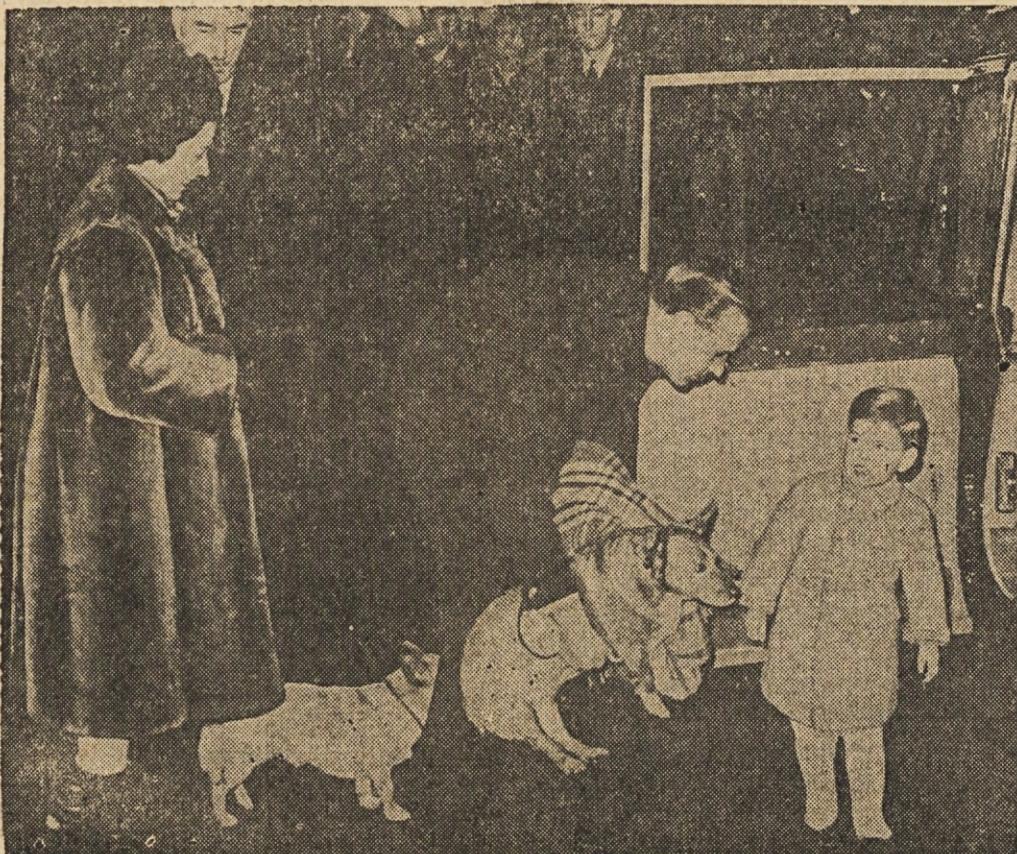
Trgovina s pohištvo: 15301 Waterloo Road
KEnmore 1-1235

NE SAMO TOPLO! — John Lowe, 6 let stari pobič v Salinas v Kaliforniji, se je v preteklem mrazu skušal ogreti ob oljni plamenici. Pri tem se ni samo ogrel, ampak tudi pošteno okadil.

LE KAJ JE BILO TAKO SMEŠNEGA? — Judy Garland se smeje navdušeno nad neko šalo med odmorom pri snemanju novega filma "Mogla bi še peti" v Londonu na Angleškem.

DOBRO SO GA NAUČILI — Na sliki vi dimo princa Andreja, najmlajšega otroka angleške kraljice Elizabete II., ko se umika zadovoljno smehljajoč mami, da bo mogla s svojima psičkoma v čakajoči avtomobil.